

Gündogdy beg

Category: Kitapcy, Taryhy şahslar
написано kitapcy | 23 январа, 2025
Gündogdy beg TARYHY ŞAHSYÝETLER -4:

► GÜNDOGDY BEG

Süleýmanşanyň iň uly ogly Gündogdy beg kim bolupdyr? Gündogdy beg taryhy şahsyýetmi we onuň gubury niredede?

Dünyäniň köp ýurdunda uly höwes bilen tomaşa edilýän «Diriliş. Ärtogrul» teleserialyndan soň ýokarky soraglar bilen internetde iň köp gözlenilýän şahsyýetlerimiziň biri hem Gündogdy beg boldy. Ady agzalan teleserialda türk aktýory Kaan Taşaneriň sahna ussatlygynyň hem munda roly uly boldy. Biz hem öz gezegimizde şanly taryhymyzyň merdana gerçegi hakynda gysgajyk maglulatlary siziň üçin jemledik.

■ Gündogdy beg kim bolupdyr?

Süleýmanşanyň we Haýma enäniň baýry ogly Gündogdy beg hem edil dogany Ärtogrul beg ýaly garadangaýtmaz batyr alplaryň biri bolupdyr. Ol özüniň nähili alpdygyny Ärtogrul beg bilen bile Seljukly türkmen soltany Alaeddin Keýkubata kömek üçin giden Ýassyçemen meýdan söweşinde görkezip bilipdi.

Söweşden soň Anadoly Seljukly türkmen soltany Alaeddin Keýkubat I Gündogdynyň dogany Ärtogrul Gaza hökümdarlyk haladyny geýdirdi we Ankaranyň eteklerindäki Garajadag sebitlerini peşgeş etdi.

Mongol belasyndan gaçyp özlerine täze ýurt gözläp gelen gaýy tiresiniň belli bölegi gelen ýurtlaryna – Orta Aziýa dolanmak isläpdirlər. Gaýy obasynyň agramly bölegi bu pikirde bolupdyr. Diňe Ärtogrul begiň tarapdarlary Anadolyda galmak isläpdir.

Gündogdy bilen Sungur tegin 1000-e golaý maşgalany yzyna tirkäp Orta Aziýa dolanypdyr. Ärtogrul bilen jigisi Dünder beg bolsa günbatara süýşüpdür. Ärtogrulyň ýanynda galan 400 çadyrlyk maşgala gelejekde Osmanly döwletiniň binýadyny tutanlar bolup taryha girdi.

Gündogdy bilen Sungur teginiň bu hereketine käbir taryhçylar gödek ýalňyşlyk hökmünde baha berýärler. Emma biz bu pikirden daşda. Wakalara öz döwrüniň gözi bilen baha bermek gerek. «Ýat ýurtlarda mysapyrlyk çekenden, ursa, sökse, horlasa-da il ýagşy» diýlenini edip ata watana dolanan ildeşlerimiziň döwründe ýaşap, hyýalynda-da bolsa olaryň gören horluklaryny başdan geçirmän beýle pikir ýöretmegiň özi ýalňyş. Galanyň gowumy, gideniň... Ony diňe Alla bilýär, birem özleri.

Ýöne Gündogdy begiň ne ölümi, ne mazary hakynda hiç bir maglumat biziň günlerimize gelip ýetmändir. Obadaşlaryndan bölünip yza dolananlar we Gündogdy beg şundan soň taryh sahnasyndan sessiz-sedasyz gürüm-jürüm bolupdyr.

@ Kitapçylar. Taryhy şahslar